

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 160-480, 350-600

A szerkesztésért és kiadásáért a vezérigazgató felel

mti b e l f ö l d i h i r e k

1963. augusztus 8.

bb 1. készülődés a budapesti nemzetközi zenei versenyekre

i ol/tr/m/la

1963. augusztus 8.

mint ismeretes, októberben rendezik meg a hagyományos budapesti nemzetközi zenei versenyeket. még csak augusztus első felében vagyunk, de a versenyirodában már javában dolgoznak a nagy érdeklődéssel várt esemény előkészítésén.

a napokban dolgozták ki és vitatták meg a versenyek zsűrizési szabályzatát s már el is küldték azt a külföldi zsűritagoknak. most várják a jóváhagyást, az esetleges észrevételeket.

neves külföldi zenekritikusokat, hangversenyrendezőket, rádiós szakembereket hívtak meg. többen máris jelezték, hogy a meghívást elfogadják.

a vendégek könnyebb tájékozódását segíti majd elő egy szép kiállítás, 160 oldal terjedelmű, illusztrációkkal diszitett francia és magyar nyelvű műsoralbum, melyet most készít a globus nyomda.

versenynaptár is készül, s ebben nemcsak a versenyek napi programja, de az azokkal egyidőben rendezett budapesti zenei hetek ünnepe hangveesenének és az operaháznak, valamint az erkel színháznak az napi műsora is szerepel. ez leporello-szerű francianyelvű kiadvány, melyet augusztus utolsó napjaiban küldenek ki a verseny külföldi résztvevőinek. /mti/

...-

bb 2. olaszországba készül a kőszegi táncegyüttes

vid/zs/tr/m/zs

1963. augusztus 8.

a kőszegi jurisich táncegyüttes tagjai az olaszországi trentoi néptánc-fesztiválra készülnek. műsorukban régi korok táncait és a magyar néptáncok legszebb, lehangulatatosabb darabjait mutatják majd be. az olaszországi vendégszereplésre két bartók zenére komponált táncot, a gyermekeknek és a mikrokozmosz egy-egy részletét is felvették repertoárjukba. az együttes szeptember elején indul a fesztiválra. /mti/

...-

- 1 -

Z. L. L.

bb 3. ötven darabból álló citeragyűjtemény a dunapataji falumuzeumban

vid/zs/tr/m/zs

1963. augusztus 8.

a bács megyei falvakban és a tanyavilágban lassan mindenütt padlásra kerülnek a hajdan nagyon kedvelt népi hangszerek, a citerák. s bár a citerás esték manapság nem divatosak, a muzeológusok értékes, ötven darabból álló citera-kollekciót gyűjtöttek össze és állítottak ki a dunapataji falumuzeumban.

a gyűjtemény minden darabja „naprakész”, gondosan felhangosítva várja a látogatókat, s kívánságra meg is „szólalnak”. a legutóbb kodály zoltán is megtekintette a nem mindennapi gyűjteményt, ki is próbálta a hangszereket, s egyiket-másikat ritka szép hangnak találta. a zeneszerző felkérésére a fővárosból nemrégiben szakértő is leutazott dunapatajra, hogy megvizsgálja, ellesse a széphangu citerák titkát. /mti/

---

bb 4. pénteken siófokon huzzák a lottó nyerőszámait

i kf/kf/m/bs

1963. augusztus 8.

a lottó 32. játékheti nyerőszámait augusztus 9-én pénteken délelőtt 10 órai kezdettel siófokon sorsolja a sportfogadási és lottó igazgatóság. /mti/

---

bb 5. ciklámenvirágzás a bakonyban

vid/j/m/ká

1963. augusztus 8.

bakonyszentlászló mellett, a hódos-ér völgyében több mint másfél kilométer hosszan a part mentén, virágzik a ciklámen. a lila virágok hatalmas összefüggő szőnyeget képeznek. ebben az időszakban a bakonyi turisták kedvenc helye ez a vidék, naponta sok kirándulócsoporthoz keresik fel. /mti/

L. Leli

- 2 -

bb 7. rostocki egyetemi hallgatók a debreceni határban

vid zs/tné vm zs

1963. augusztus 8.

a debreceni agrártudományi főiskola és a német demokratikus köztársaság rostocki egyetemének mezőgazdasági kara évek óta szoros baráti kapcsolatot tart. a diákok és az oktatók minden évben ellátogatnak egymáshoz, ismerkednek a társintézmény életével, munkájával.

a napokban husz német egyetemi hallgató érkezett debrecenbe, akik két hétig a debreceni határban, az agrártudományi főiskola tangazdaságában nyári munkákat végeznek. ezután egy hetes országjárásra mennek, s ellátogatnak miskolcra, egerbe, budapestre és a balaton vidékére is.

a rostocki diákok érkezésével egyidőben husz debreceni agrártudományi főiskolai diák is elutazott a német demokratikus köztársaságba. szeptemberben és októberben egyébként folytatódnak a cserelátogatások: ezuttal az oktatók látogatnak el a társintézménybe, hogy tanulmányozzák a kutató munkákat. /mti/

---

bb 6. jogosítvány nélkül motorozott - vigyázatlan volt a busz-vezető - két évi szabadságvesztés halálos gázolásért

i bc/tm vm zs

1963. augusztus 8.

a frangepán utcában egy 32-es autóbust vezetett horváth józsef. az utca egyenrangú kereszteződéshez olyan sebességgel érkezett, hogy egy jobbról jövő motorkerékpárnak már nem tudott elsőbbséget adni. a motorkerékpárt ugyancsak a megengedettnél gyorsabban vezette kajus sándor hegesztő, akinek egyébként nem volt jogosítványa. horváth józsef látta, hogy kellő időben már nem tudja megállítani az autóbust, ezért gázt adott, s igyekezett a kereszteződésen a motorkerékpár előtt áthaladni. ez azonban nem sikerült, mert az autóbust és a motorkerékpárt már túlságosan közel volt egymáshoz. a két jármű összeütközött s a motorkerékpár vezetője súlyosan megsérült, kórházba szállítás után meghalt. a motorkerékpár utasa, egy 14 éves diák szintén súlyos sérülést szenvedett.

a központi kerületi bíróság - figyelembe véve, hogy a baleset bekövetkezésében része volt a motorosnak is - két évi szabadságvesztésre ítélte horváth józsefet és két évre eltiltotta a gépjárművezetéstől. /mti/

L. Leli

- 3 -

bb8. ibusz-különjárat az esztergomi vár-játékokra
i tz/tm vm vg 1963. augusztus 8.

az augusztus 20-i esztergomi vár-játékokra, amelyek keretében
cornelle cid-jét mutatják be, az ibusz budapestről autóbusz külön-
járatot indít./mti/

- . -

bb 9. oroszánt kapott a veszprémi állatkert
vid j vm ká 1963. augusztus 8.

a veszprémi állatkert újabb látványossággal gazdagodott: a
fővárosi állatkert egy négyhónapos oroszánkölyke talált itt ott-
honra. a nőra névre hallgató oroszánkölyök máris az állatkert
kedvence.

a veszprémi állatkert braziliai és afrikai eredetű madarakat
is kapott./mti/

- . -

- 4 -

Leli

bb 12. méltó környezetben a kossuth-ereklyék
- az újjászervezett pest megyei muzeumokról

i áe/sze vm sr 1963. augusztus 8.

pest megyében a muzeumok a tanács irányításával fokozatosan
az ismeretterjesztés, a népművelés egyik segédeszközévé válnak.
első lépésként megalakult a megyei muzeumi igazgatóság, amely
rövidesen méltó székházat kap szentendrén. az új székházban kiállí-
tási terem is lesz, amely az ottani ferenczy károly muzeum szá-
mára jobb lehetőségeket biztosít a kiállítások rendezéséhez. fon-
tos vívmány, hogy az új igazgatóság létszámában helyet kapott egy
képzett restaurátor is.

az igazgatóság arra törekszik, hogy kialakítsa az egyes
muzeumok meghatározott „profilját”, „ így például a váci vak bottyán
muzeum elsősorban a megye munkásmozgalmi emlékeinek tárháza lesz.
az aszódi petőfi muzeum - a költő egykori iskolájának épületében -
a galga-vidék sajátos népművészeti, néprajzi dokumentumainak gyűjtő-
helye. a szobi börsöny muzeum elsődleges feladata a dunakanyar ter-
mészetrájkjának, növény-állat-és ásványvilágának bemutatása.

a több mint egymillió forint költséggel nemrég felújított
ceglédi muzeumban most már méltó környezetben őrzik a legnagyobb kossuth
ereklye-gyűjteményt. a renoválás alatt levő ráckevei savoyai-kas-
télyba rövidesen beköltözik a csepel muzeum, ahol helyet kapnak az
ezen a környéken nagy számban feltárt honfoglaláskori emlékek és pest
megye számos érdekes ipartörténeti emléke. eddig is sokezerfőnyi
látogatója volt évente a nagykőrösi gimnáziumban arany jános emlék-
szobáinak. több kisebb falumuzeum értékes helytörténeti gyűjtemény-
nyel szolgálja a látogatók történelmi, világnézetű ismereteinek
bővülését. ennek elősegítésére az idegenforgalmi hivatal közreműkö-
désével nagymértékben fokozni akarják a muzeumlátogatásokat oly módon
is, hogy a csoportos utazások programjába rendszeresen beiktatják a
muzeumok látogatását. a muzeumok feladata lesz ismeretterjesztő
előadássorozatok rendezése és a megyében működő képzőművészek, nép-
művészek tevékenységének nyilvános bemutatása is./mti/

- . -

bb 11. átszervezik a tanárképzés irányítását a tudományegyetemeken
i vt/lk vm sr 1963. augusztus 8.

a művelődésügyi miniszter rendelkezése alapján a tudomány-
egyetemeken átszervezik a tanárképzés irányítását. az 1963-64-es
tanévtől a tanárképző tanács és a tanárképzési rektorhelyettesi
funkció megszűnik.

a rendelkezés kimondja, hogy a tanárképzés a bölcsészettudomá-
nyi és a természettudományi karok feladata, irányítását és koordiná-
lását - a tanárképző tanács megszűnése után - a rektor végzi.
/folyt.köv./

8.30 /zs

- 5 -

AB

/bb 11. átszervezik.....1.folyt./vm

gondoskodik a tananyag és az oktatási módszerek korszerűsítési munkáinak irányításáról, a tanárképzés igényeinek megfelelően; a szaktárgyi, ideológiai, pedagógiai, pszichológiai és szakmódszer-tani oktatás, valamint a szakmai gyakorlat összhangjának biztosításáról; a tanárszakos hallgatók világnézeti-politikai-erkölcsi fejlődésének irányításáról, a hivatástudatra-nevelés előtérbe állításáról, továbbá arról, hogy a pedagógus-jelöltek az iskolákban az egészséges nevelést valósítsák meg.

ugyancsak szabályozza a rendelkezés a rektor feladatait a tanárszakos hallgatók szakmai / iskolai/ gyakorlatával, s a gyakorlóiskolák irányításával kapcsolatban. a rektor hatáskörébe tartozik annak rendszeres ellenőrzése is, hogy a karok, illetve a dékánok állandóan, s a kar oktató-nevelő munkájának szerves egységében foglalkozzanak a tanárképzés problémáival./mti/

- . -

bb 15. befejeződött a magyar tudományos akadémia épületének restaurálása

i sb/lk vm vg

1963. augusztus 8.

a magyar tudományos akadémia épületét megviselte a második világháború és az épület alapkövének letétele óta eltelt több mint száz tél.

a neoreneszánsz stílusú épület dunaparti homlokzatán közvetlenül a háború után már eltűntették az ágyulövedékek rombolásainak nyomait. az akadémia fennállása óta azonban csak 1960 végén került sor először a kőhomlokzatok teljes restaurálására. csaknem három évi munka után most fejezték be a helyreállítást a kőfaragó és épületszobrászipari vállalat dolgozói. eltávolították a falból a sérült köveket nem egyszer 120 mázsás falrészeket kellett alátámasztani, hogy a kivésett üregekben elhelyezhessék az új kődiszket. a kőfaragók újjáépítették a roosevelti téri homlokzat díszes erkélyét, kiegészítették a sérült főpárkányokat, oszlopokat és a kőből faragott ablakkereteket. teljesen kicserélték a főbejárat piszkei vörösmárvány lépcsőfeljáróját is. a műemléképületnek csaknem 800 különböző sérülését orvosolták. szobrászművészek is részt vettek a helyreállítási munkákban, s régi fényképek alapján három új szobrot készítettek. most már csak néhány napos csinosítási munka marad hátra s így augusztus második felében már lebontják az állványt a megszüpített épület előtt./mti/

- . -

8.30 /zs

- 6 -

NR

bb 10. három „fronton”, is legyőzték a bányatüzet a bányászati kutató intézet szakemberei

i tz/sze-lm vg

1963. augusztus 8

igen értékes új eredményeket értek el a hatalmas károkat, olykor emberek pusztulását okozó bányatüzek elleni védekezésben a bányászati kutató intézet szakemberei. az intézet bányabiztonsági osztálya - hasznosan együttműködve a dorogi szénbányászati tröszt műszaki osztályával - új eljárást dolgozott ki. eszerint vegyszereket állítanak szembe a tüzzel, s így tulajdonképpen új fejezetet nyitottak a bányatűz elleni védekezés hazai történetében.

elvileg három „fronton”, vették fel a küzdelmet a bányászok nagy ellenségével. az első ilyen „csatátér”, az a szénfal, amelynek belsejében a repedéseken át bejutó levegő öngyulladását okozhat, vagy már okozott is. fegyverük itt kalciumkloridot és agyagot tartalmazó vegyszer, amelyet kétféle módon használnak fel. az egyik esetben vagy közvetlenül a szénfalat, vagy a ráborított zsákvásznat vonják be ilyen védőréteggel, amely megakadályozza a levegő beszívargását a szén közé. a másik esetben, az ugynevezett injektálásnál pedig a szénfalba több méternyire nyomják be az anyagot, amely ott egyrészt eltömíti a repedéseket, másrészt sajátos tulajdonságainál fogva el is oltja az esetleg már meggyulladt szenet.

ugyancsak kitűnő eszközt adtak a kutatók a bányászok kezébe a bányabeli gépterek fából készült biztosító berendezéseinek, a gerendáknak, a deszkáknak tűzállóvá tételére. ezekre a faanyagokra kalciumklorid-agyag, vagy vízüveg-agyag keverékből vékony, körülbelül fél centiméteres réteget visznek rá, amin keresztül a fát még a leghevesebb tűz sem tudja meggyújtani. ez a „kezelés”, rendkívül olcsó és gyors. négyzetméterenként körülbelül 9.40 forintba kerül és négy dolgozó hat óra alatt száz négyzetméteres szakaszon tudja ilyen módon a faanyagokat tűzállóvá tenni.

a harmadik eredmény - amelyben megint csak a kalciumkloridnak és a vízüvegnek, valamint ezek agyagos keverékének jutott a döntő szerep - a tüzfészkek elzárása a bánya többi részétől az ugynevezett gyors, ideiglenes tüzgáták építésével. ilyenkor minden perc drága, de eddig 2-4 óra is beletelt, amíg gerendákból és deszkákból felépítették azt a falat, amely többé-kevésbé utját állta ugyan a füst ki- és a levegő beáramlásának, de mégsem zárt légmentesen és nem volt hő- és tűzálló.

/folyt.köv./

8.40 /zs

- 7 -

NR

bb 10. / három ,,fronton,,...1.folyt./-lm

az új eljárás viszont az, hogy a vágatfal béléselőmeire finom dróthálót, esetleg zsákvásznat szegeznek, erre szórópisztollyal 0.5-1 centiméter vastag rétegben ráfújják a vegyszert, amelyből ott percek alatt tökéletes lég- és hőszigetelő, tűz- és hőálló fal szilárdul össze. az egész munka legfeljebb ha 15 percet vesz igénybe, s akár a tűz közvetlen közelében is elvégezhető.

mindezek az eljárások a lignittől a fekete szénig minden szénbányában használhatók, csak az injektálásához kell a szénminőség szerint megkeresni a kalciumklorid-oldat legmegfelelőbb töménységét. a dorogi szénre ezt a feladatot már elvégezték és több esetben - így a 9-es aknában, ebszőnybányán és tokod-altárón - már üzemszerűen is kitűnő eredménnyel alkalmazták, a többi szénfajtákon pedig most keresik a legmegfelelőbb ,,receptet,, a nehézipari minisztérium rendelete alapján mindhárom eljárásról oktatófilmet készítenek, hogy ezeknek az új, rendkívül előnyös megoldásoknak a gyors elterjedését ilyen módon is elősegítsék./mti/

--

bb 14. augusztus 19-20: kettős munkaszüneti nap

i sl/sze-lm vg

1963. augusztus 8.

egy korábbi minisztertanácsi határozat szerint minden esetben, amikor valamely munkaszüneti napot egy nap választ el a vasárnaptól, a heti pihenőnapot vasárnap helyett ezen a közbeeső napon kell kiadni. mivel az alkotmány ünnepe az idén keddre esik, augusztus 19-e hétfő, és 20-a kedd, kettős munkaszüneti nap lesz. augusztus 18-án a szombati munkaidő beosztást kell alkalmazni. mindez azonban nem érinti a folyamatos termelést folytató vállalatokat./mti/

--

bb 17. gazdag őszibarack-szüret a budai dombokon

i cs/j-lm ká

1963. augusztus 8.

a budai oldalon, főleg házi kertekben, kis parcellákon összesen 10 000 hold gyümölcsöst tartanak számon, s ennek több mint felét őszibarackos. az üzemi barackosok területe körülbelül félezer hold. néhány éve gyors ütemben ,,barackosítják,, a pesti oldal homokos talaju tájait is, ahol - a tapasztalatok szerint - ugyanolyan kiváló minőségű őszibarack terem, mint a budai dombokon.

/folyt.köv./

8.40/zs

- 8 -

Nli

hbb 17. /gazdag őszibarack-szüret...1.folyt./-lm

a 17. kerületi micsurin termelőszövetkezetnek jelenleg 100 hold barackosa van, ugyanitt a dózsa 20 holdat telepített.

a fővárosi tanács mezőgazdasági osztályának tájékoztatása szerint a lankás budai domboldalakon és az üzemi barackosokban nagyrészt befejezték a legkorábbi őszibarack-fajták szedését, s most mindenütt megkezdtek a középerésű fajták értékesítését. a termés általában kielégítő. a buda-vidék híres gyümölcséből nagyobb tételeket küldtek már exportra is.

ugyancsak jó termést ígérnek a budai szőlők. különösen jól ,,rakodtak,, a csiri-csuri tőkék, amelyek a tavaszig elálló, kemény bogóju csemegét adják a fővárosnak.

a tervek szerint ez év őszén és a jövő tavasszal 280 hold új üzemi gyümölcsöst - többségében őszibarackost - továbbá 110 hold új szőlőt telepítenek a főváros határában. az új telepítések közül legnagyobb lesz a 3. kerületi egyetértés termelőszövetkezeté; itt - a békásmegyeri ezüsthegyen - a kivénhedt szórvány gyümölcsök helyén kereken 120 hold nagyüzemi őszibarackost létesítenek./mti/

--

bb 18. az állami gazdaságokban befejeződött az aratás

i cs/j-lm ká

1963. augusztus 8.

az állami gazdaságok nagy gabona tábláiról ,,bevonultak,, a kombájnok és aratógépek: lényegében befejeződött az aratás, csupán a hűvös éghajlatu hegyvidékeken és a lápos területeken található elszórt kisebb táblákban lábonálló, többnyire még éretlen gabonák. a gabona vetésterület 98.8 százalékaról gépekkel takarították be a termést, amelynek nagy része máris magtárakban van.

a kombájnokkal letakarított terület 94 százalékaról lehúzták a szalmát, s nagyrészt kazalozták. a gabonaföldek 415 000 holdján végezték el eddig az időszerű talajmunkákat. ezen belül 272 000 hold a tarlóhántás, ami kereken 100 000 holddal több, mint a múlt év hasonló időszakában volt. az őszi alá 97 000 holdat készítették elő, 35 000 holddal többet, mint tavaly augusztus derekára. ugyanakkor nagy iramban megkezdtek a mélyszántást a tavasziak alá.

az általában jó termést adó silótakarmányokból eddig 2.3 millió mázsát konzerváltak télire az állami gazdaságokban. ebből 1,300.000 hold a silókukorica. az utóbbi két hétben csaknem ötször annyi silót készítettek, mint a múlt év hasonló időszakában./mti/

--

8.55/zs

- 9 -

Nli

bb 13. utépités, parkosítás baján

vid zs/tr vm zs

1963. augusztus 8.

baja idegenforgalma a statisztikusok kimutatása szerint évről-évre emelkedik. a városi tanács ezért részletes programot állított össze a látványosságokban gazdag város szépítésére, rendezésére. az első félévben például 8 kilométer hosszúságban új járdát építettek, s az év végéig további 12 kilométer cementlapos járda építését tervezik. a következő hónapokban tanácsi erőforrások felhasználásával és a lakosság segítségével 3.000 négyzetméteres területen új burkolatot is kapnak a város utcái. a park területét huszezer négyzetméterrel növelték, a kopár utcákban kis virágoskerteket létesítettek és 500 gömbakácot ültettek el./mti/

bb 16. pályázat a keszthelyi üdülő-szálloda megtervezésére

k sb/lk vm vg

1963. augusztus 8.

az építésügyi minisztérium, a belkereskedelmi minisztérium és a balatoni intéző bizottság országos pályázatot hirdet a keszthelyi üdülő-szálloda megtervezésére. az érdeklődők 30 forintért vehetik át a pályázati kiírást az építésügyi minisztérium tervezési főosztályán /bp.ötödik kerület, beloiannis u.2-4. ötödik emelet 5./ s ugyanide kell eljuttatni a kész terveket - kizárólag postán - legkésőbb november 6-ig. a bíráló bizottság összesen 140 000 forintot irányzott elő a legjobb munkák díjazására. a legnagyobb díj összege 45 000 forint, a megvásárolt tervekért pedig 6 000 forintnál kevesebbet nem fizetnek ki./mti/

bb 21. megörökítik a borsodi bognármesterek műhelytitkait

vid zs/tr vm zs

1963. augusztus 8.

a miskolci herman ottó muzeum azt tervezi, hogy megörökíti a régi borsodi bognárok műhelytitkait, szerszámainak elnevezését, a hordó-és kádkészítés munkafolyamatát. a munkára az edelényi alkotmány termelőszövetkezet egyik idős tagját, tömöl bélát kérték fel, aki maga is több mint három évtizede foglalkozik a préseléshez szükséges kádkák, az ugynevezett kármentők, felöntők és egyéb eszközök készítésével. az idős mester szerszámai több mint 100 évesek. a hordódongákat a multszázad közepén készült egy méternél is hosszabb gyaluval munkálja meg, s hasonlóan „élemedett”, koraak abronchszói, vonókései, horonyvályui és fenék-deszka illesztői./mti/

9.00/zs

- 10 -

10/2

bb 20. filmszínház - nagyothallóknak - korszerűsítik a baranya megyei mozikat

vid zs/tné vm

1963. augusztus 8.

baranya megyében részletes tervet dolgoztak ki a mozik látogatottságának fokozására, a filmszínházak korszerűsítésére. pécssett például az előcsarnokokban kávéfőzőgépeket helyeznek el, a nézőteret hangfogó műanyagpadlóval, a falakat pedig az akusztikát javító színes farostlemezzel borítják. hat pécsi mozit fokozatos fénycsökkentő berendezéssel látják el. a most épülő pécsváradi, szigetvári, mágocsi és a közeljövőben létesülő mohácsi mozik előcsarnoka eszpresszógépet, büfét, ruhatárat kap s a vetítőtermeket úgy képezik ki, hogy alkalmasak legyenek térhatású hangszórócsoportok beépítésére is. pécssett elsőként a petőfi moziban szerelnék fel térhatású hangszórókat.

a szigetvári moziban teknőalakuan kiképzett, középírányba mélyülő nézőtérrel biztosítják a jó látási viszonyokat, mágoacson pedig elektromos hallókészüléket szerelnék fel az egyik sorban, hogy a nagyothallók is zavartalanul élvezhessék az előadást./mti/

bb 23. csapadékmérés és árvizi távjelzés urh automatákkal

i sb/tr vm vg

1963. augusztus 8.

a vizgazdálkodási tudományos kutató intézet érdekes, új kísérlet előkészítését kezdte meg a rakacai ötmillió köbméteres víztároló tó vízgyűjtő területén. különleges, ultrarövidhullámu rádióállomásokat szerelnék fel. az urh-adókhöz azonban csapadék- és vízállásmérő szerkezeteket kapcsolnak, amelyeknek jelzéseit a rádió automatikusan továbbítja az inspekciós központnak. az automata távjelzők a szputnyikok híradásához hasonlóan, a központi állomás parancsára közli a mérőberendezések adatait, s akár 5 percenként jelenthetik, hogy a legutolsó hívás óta mennyi eső esett, vagy hogyan változott a vízállás. ezek a berendezések lesznek az első vízállásjelzők az országban, amelyek automatikus rövidhullámu adóval működnek s első alkalommal mérnek majd távjelzővel csapadékot is.

rendkívül jelentős az új kísérlet, mert az újfajta távjelzők segítségével órákkal hamarabb értesülhetnek a völgyzárógát őrei a nagy esőzés miatt kialakult árvizi veszélyről, a csapadék és az árhullám minden adatáról.
/folyt.köv./

9.10 /zs

- 11 -

10/2

/bb 23. csapadékmérés.....1.folyt./vm

az új távjelző automatákat nemcsak a víztárolók árveszedelmének, hanem az ártatlannak látszó, de a nagy esőzéskor hirtelen megáradó patakok pusztításának elhárításánál is jól lehet használni. ezért a kutatók most jegyzéket állítanak össze a kaposvári gyakran megostromló kapos, valamint a koppány, továbbá a mátrai és más hegyvidékek alattomos patakjainak rombolásairól. később pedig ennek alapján alakítják ki a legveszedelmesebb patakok gyors áradásaira figyelmeztető urh automaták hálózatát is./mti/

- . -

bb 22. két gerincvezetéssel megoldják kőbánya magas zónájának vízellátását

i hbj/sze vm vg

1963. augusztus 8.

junius végén a hármas számú főnyomóvezeték elérkezett kőbányára is, s azóta a városrész az eddiginél több vizet kap. a főnyomóvezetéken érkező víz azonban még mindig nem jut el kőbánya ugynevezett magas zónájába.

a fővárosi tanács közmű-és szolgáltatási igazgatósága, s a vízművek segít ezen a helyzeten. a hármas számú 800 milliméter átmérőjű főnyomóvezetékkel kiágazva két - 500 milliméter átmérőjű - gerincvezetéket fektet a harmat utcában és a sibrik miklós úton. ezeken a csöveken már elegendő vizet kaphat a magas zóna. a csőfektetést ez év szeptemberében kezdik meg, s a munkálatokat a jövő évben fejezik be./mti/

- . -

bb 29. megkezdtek a kilenc szintes új karcagi kórház építését

vid zs/tné vm zs

1963. augusztus 8.

a nagykunság fővárosában, karcagon megkezdtek az alföld egyik legnagyobb kórházának építését. az új egészségügyi intézményre 84 millió forintot fordítanak. az épülettömb középső pavilonja kilenc szintes, a szárnyépületek pedig öt, illetve hat emeletesek lesznek. a modern intézet belgyógyászati, sebészeti, baleseti, szemészeti, nőgyógyászati, bőr, orr-, fül és gége osztályain 440 beteg elhelyezését biztosítják majd. a korszerű gyógyintézetet - a tervek szerint - 1965 végén adják át rendeltetésének./mti/

- . -

9.20 /zs

- 12 -

109

bb 19. az alkohol elleni küzdelem legfőbb eszköze a megelőzés - dr. rajka tibor nyilatkozata

i lv/tm-lm sr

1963. augusztus 8.

az alkoholizmus káros hatásával hazánkban egyre több állami és társadalmi szervezet foglalkozik. dr. rajka tibor, az országos alkoholelleanes bizottság tagja, a szot társadalombiztosítási főosztályának dolgozója a feladatokról nyilatkozott az mti munkatársának.

- a szakszervezeteknek és a vállalatok vezetőinek - mondotta - az alkoholizmus elleni küzdelemben igen nagy a szerepük. a dolgozók idejük jelentős részét a munkahelyen töltik, ott ismerik őket legjobban. közvetlen munkatársaik legtöbb esetben tudják azokat az indítókákat is, amelyek egy-egy embert rossz útra térítenek, s amely miatt az iszákosság útjára lépnek. az alkoholizmus megromlítja a családi életet, tönkreteszi az idegrendszert és az üzemekben számos baleset forrásává válik. éppen ezért a vállalatok vezetői és a helyi szakszervezeti bizottságok nem lehetnek közömbösek az alkoholizmussal szemben.

- a szot elnökségének 1962-ben „a szakszervezetek feladatai az alkoholizmus elleni küzdelemben”, című irányelvet a helyi szakszervezeti bizottságok feladatává teszi, hogy küzdjenek az iszákosság ellen. a vállalatok igazgatóinak és más társadalmi szervezetnek, amikor az alkoholizmus ellen küzdenek, figyelembe kell venniük a helyi sajátosságokat. általában minden foglalkozási ágban megvannak a maga sajátosan kialakult szokásai. egyes szakmákban, mint például a bányászatban, a felvilágosító nevelő tevékenységnek elsősorban arra kell irányulnia, hogy a munkakezdés előtti szeszital-fogyasztásról szoktassa le a dolgozókat.

- az alkoholizmus elleni küzdelem legfőbb eszköze a megelőzés. ennek érdekében a vállalatok igazgatói és a szakszervezetek már eddig is számos intézkedést hoztak és eredményesen dolgoztak. a tokod-altárói bányauzemnél például kialakult szokás volt a munkakezdés előtti féldecizés. a vállalat vezetői a társadalmi szervezetekkel együttesen harcot indítottak e „helyi szokás” ellen, s a meggyőző szó és felvilágosító előadásokon túlmenően adminisztratív intézkedéseket is hoztak. az italboltot a leszállási helytől távolabb vitették.

/folyt.köv./

9.35 /zs

- 13 -

110

bb 19. / az alkohol...1.folyt./-lm

az üzemi orvossal együttműködve időnként munkakezdés előtt 5-10 embert megvizsgáltak, hogy nem fogyasztott-e szeszes-italt. akiről ki lehetett mutatni az alkoholfogyasztást, nem engedték a bányába leszállni. ezek az intézkedések hatással voltak nemcsak azokra, akik rendszeresen fogyasztottak szeszesitalt, hanem azokra is, akik csak alkalomadtán ittak egy-egy pohárral.

- a szakszervezeteknek és a helyi vezetőknek igen nagy szerepük van az elvonókuráról visszatértek utókezelésében is. fontos feladat, hogy az alkoholizmusból kigyógyultakat bevonják a különböző társadalmi munkába. ahol ezt a módszert jól alkalmazták, ott hatása nem maradhat el. a debreceni hajlítót-butorgyárban például a szocialista brigádokat bízzák meg azzal, hogy az elvonókuráról visszajöttekkel foglalkozzanak.

- az alkoholizmus elleni küzdelem hatását jelentősen elősegítené, ha a társadalmi szervezetek és a vállalatok vezetői az üzemorvosokkal együttműködnének s ahol arra lehetőség van, az üzemi szakorvosi rendelő végezné az alkoholelvonó kezelést. így az üzem orvosa állandó felügyelet alatt tarthatná betegeit és jelentősen megkönnyítené a kezelést - fejezte be nyilatkozatát dr. rajka tiber./mti/

..-

bb 26. az új somogyi burgonyafajták sikere

vid j-lm ká

1963. augusztus 8.

a bakony vidékén mind nagyobb teret hódítanak barsy sarolta kossuth-dijas tudományos kutatóknak, a keszthelyi agrártudományi főiskola tudományos főmunkatársának új burgonyafajtái. a kiváló ízű somogyi sárga és korai somogyi kiszorítja a hagyományos kisvárdai rózsát, az aranyalmát és a margitot. az új fajtákat több mint 2000 holdon termesztik, s itt alakították ki ezeknek a burgonyáknak szaporítóanyag előállító központját. a bakony vidéke látja el vetőburgonyával a veszprém megyei szövetkezetek egy részét, sőt fejér szabolcs, borsod, és zala megyébe is szállítanak. az új fajták az idén is kiváló termést ígérnek. a bakony csapadékosabb részein a holdankénti hozam meghaladja a 100 mázsát, s mindenütt 20-30 mázsával szárnyalja túl a vidéken hagyományos burgonyák termésátlagát./mti/

..-

9.50 /zs

- 14 -

AR

bb 24. 350 000 fürdőző harkányban - műanyagtetős téli strand épül

vid lk vm ki

1963. augusztus 8.

a harkányi strandot az év első hét hónapjában 350 000-en látogatták, a fürdőzők száma százezerrel volt több, mint az előző év hasonló időszakában. az érdeklődés télen is nagy, januárban például huszezen kerestek gyógyulást, felüdülést a harkányi melegvizes strandmedencékben.

a fürdőt most tovább bővítik. területét hét holdról 14 holdra növelik, az egészséget parkosítják, a sétányokat higanygőzlámpákkal világítják meg. augusztus 15-én kezdik meg az ötven méter hosszú melegvizes medence építését, szeptemberben pedig téli fürdő kialakításához fognak hozzá. ezernégyszáz személyes téli öltözőt építenek és az egyik melegvizes medence fölé karcsu vasbetonlábakon nyugvó, ívalaku, színes műanyagtetőt emelnek, amely 250 négyzetméteres vízfelületet takar be. üveg oldalfalait nyáron kiemelhetik. a tetején zuhanyozóval ellátott női és férfi napozót létesítenek. a téli fürdő építését 1964 decemberében fejezik be./mti/

..-

bb 28. hétmillió forintot költenek az iskolák tatarozására, 24 új általános iskolai napközi otthont nyitnak győr-sopron megyében

i vid zs/tr vm zs

1963. augusztus 8.

a szünidő utolsó heteiben megélénkültek a győr-sopron megyei iskolák is: a szeptemberi tanévkezdésre mintegy hétmillió forint költséggel tatarozzák, csinosítják a tanintézeteket, festik az osztálytermeket, rendbehozzák az iskolaépületeket.

páliban és darnozselin hamarosan befejezik az új óvoda építését, több helyen bővítik a meglévőket, így ősztől csaknem 300-zal több apróságot gondozhatnak a megye óvodáiban, mint tavaly.

a dolgozó szülők helyzetét azzal könnyítik, hogy 24 új általános iskolai napközi otthont nyitnak meg s így összesen 7.200 diák egésznapos felügyeletét, foglalkoztatását biztosíthatják. enyhítik, az iskolák zsúfoltságát is: az általános iskolai csoportok számát 15-tel, a gimnáziumi osztályokét hússzal, a szakközépiskolai osztályokét pedig 12-vel növelik./mti/

..-

10.05/zs

- 15 -

AR

bb 25. ismét teljes üzemben az öntözőművek

i ie vm ká

1963. augusztus 8.

néhány hetes szünet után ismét országsszerte megkezdődött a szántóföldek, kertészetek öntözése. a szünet a július 26-án kezdődött országos esőzésnek köszönhető, amely csaknem az ország egész területén, de a duna-tisza közén és a tiszántulon mindenképpen felért egy teljes öntözéssel. nagy szükség is volt erre, mert ha tovább tart a szárazság, a mesterséges csapadékot is csak részben és nehezen lehetett volna biztosítani. július negyedik hetében már másodpercenként 50 köbméter, a normális maximumnál csaknem 50 százalékkal több vizet továbbítottak a keleti főcsatornából a körösök völgyébe. szolnoknál az uszóműveket mélyen be kellett vinni a tisza medrébe s az öntözés igényei miatt a tiszapalkonyai hőerőműnek hűtőviz-gondjai voltak. a július végi kiadós esők nemcsak ezeket a problémákat oldották meg, hanem „megtakarították”, a népgazdaságnak egy teljes öntözés költségeit: 140 millió köbméter viz eljuttatását a földekre, azaz több mint százmillió forintot.

a növények mostanra „megitták”, a július végi esőket, annál is inkább, mert az utóbbi napok forróságában gyorsabb a párolgás. ezért most ismét sorra helyezik üzembe az öntözőberendezéseket, s ezek sok helyütt már éjjel-nappal, 24 órás műszakban működnek. ha a földeken már nem is, a folyók vízszintjén még érezhető a mult-kori bőséges csapadék hatása, így egyelőre van miből öntözni. a tiszán vásárosnaménynál augusztus 2-5. között másodpercenként 93 köbméter viz érkezett, éppen 50 százalékkal több, mint két héttel ezelőtt. a nyári árhullám levonulásával azonban az országhatárokon kívüli víz-utánpótlás már elfogyott. a tisza hozama vásárosnaménynál a hét közepén ismét csak 60-65 köbméter s a sajó, a hernád és a berettyó vízhozama is visszaállt az esőzések előtti szintre. ha ezen a héten nem lesz számottevő csapadék, a tisza ismét eléri az eddigi legalacsonyabb, minusz 256 centiméteres vízállását. a jelenlegi vízkészlet a tiszai öntöző-rendszereknél augusztus közepéig, a körösök völgyében augusztus 20-ig teszi lehetővé a zavartalan öntözést, s eddig az időpontig körülbelül 400.000 hold kap mesterséges csapadékot. az országos vízügyi főigazgatóság előkészítette a szükséges intézkedéseket, hogy csökkentett mértékben akkor is folytathassák az öntözést, ha a következő 10-15 nap nem hozna utánpótlást a folyóknak./mti/

- . -

10.11/zs

- 16 -

KE

bb 27. félévi mérlegkészítés a kerületfejlesztésről

i hi/lk vm sr

1963. augusztus 8.

a kerületi tanácsok tervosztályai elkészítették, s a végrehajtó bizottságok elé terjesztették a községfejlesztési feladatok első félévi teljesítéséről szóló jelentéseiket.

óbudán a tanács építési osztályának a legsokoldalubb a munkaköre. ennek ellenére a nagy kiterjedésű kerület valamennyi részére kiterjedt figyelme, s a kiszabott feladatok csaknem 60 százalékát elvégezte fél év alatt. a tervezett utépítések közül például elkészült a csillaghegyi kertsor mintegy 2 000 négyzetméter területen, s jelenleg három újabb szakaszon dolgoznak az utépítők. fél év alatt tíz utcában több mint másfél kilométer hosszúságban fektették le a vízvezeték csöveket, s négy újabb közutat állítottak fel. jól gazdálkodott a rábizott pénzüsszegekkel a többi osztály is. az oktatás-nevelés fejlesztésére félmillió forintot használtak fel, a többi között a gázgyári iskola bővítésére, amely most már teljesen befejeződött. sportfejlesztési vonalon elkészült a hévizi uti sportpálya új lelátó-építkezésének műszaki terve és költségvetése. a több évre szóló munka mintegy hárommillió forintba kerül majd.

a nyolcadik kerületben nemcsak a tanácsi osztályok, hanem a lakosság is példát mutatott a községfejlesztésben: az egész évi társadalmi felajánlások több mint háromnegyed részét teljesítették fél év alatt. különösen a tiszta, virágos józsefváros-mozgalom meghirdetése növelte meg nagymértékben az önkéntes segítők taborát. az ifjúsági parkban felújították az utakat, sétányokat, újjá varázsolták a kulich gyula-téri színpad nézőterét, mintegy tíz utvonalon utca-kertet létesítettek, többhelyütt játszótérrel alakítottak ki. az első félévben mintegy 30.000 négyzetméter kiterjedésű füvesített területtel gazdagodtak józsefváros parkjai. ezekben a munkákban 17.000 kerületi lakos vett részt a tanács és a társadalmi szervezetek felhívására./mti/

- . -

bb 32. jobb minőségű tűzálló anyagból többszínű, modern mintás kályhacsempe

vid te vm szf

1963. augusztus 8.

a korszerűsített sárospataki cserépkályhagyár dolgozói az idén a minőség javítására és a választék bővítésére törekednek.

/folyt.köv./

10.16 /zs

- 17 -

KE

/bb 32. jobb minőségű.....1.folyt./vm

több műszaki intézkedést vezettek be. így például a csempéhez eddig a nógrád megyei ugynevezett petényi tűzálló agyagot használták. ezzel azonban nem mindig tudtak kifogástalan minőségű kályhát csinálni és a hosszú szállítás a költségeket is megnövelte.

a jobb és olcsóbb anyagellátást a hegyaljai ásványbánya- és őrlőmű vállalat segítségével oldották meg. a vállalat sáros-patak környéki bányáiból ugyanis nagymennyiségű kaolint kaptak. a kaolin és a petényi agyag keverékéből eddig kétezer kályha felépítéséhez elegendő kiváló minőségű, nagyobbbrészt elsőosztályú kályhacsempét készítettek. a meggypiros színű csempékből julius közepéig 1.500 kályhát építettek be, nagyobbbrészt falusi új családi házakba. a minőség javításán kívül az üzem műszaki vezetői gondot fordítanak a választék bővítésére is. ennek érdekében az elmúlt napokban modern mintákkal díszített aranybarna és krémszínű kályhacsempék kísérleti gyártásához fogtak./mti/

bb 33. abraktakarmány nélkül is 17-18 kiló a növendék szarvasmarhák havi súlygyarapodása az öntözött legelőkön

vid j vm ká

1963. augusztus 8.

a szarvasi öntözési és rizstermesztési kutató intézet bikazugyi gazdaságában néhány évvel ezelőtt kísérletképpen 11 fűfélésegből erősen kötött, szikes talajon mesterséges legelőt telepítettek, ahol öntözéssel állandóan friss, dus fűvet biztosítottak a jószágnak. többéves kísérlet bizonyította, hogy itt kora tavasztól késő őszig abraktakarmány nélkül is jól megélnek az állatok, sőt jobb a súlygyarapodás, mint az istállóban, nagyobb költséggel tartott állatoknál.

a szarvasi határban jelenleg 6 villanypásztor felügyelete alatt 760 növendékmарha és 8000 juh él az öntözött legelőkön. abraktakarmány nélkül a növendék szarvasmarhák havi súlygyarapodása egyenletesen 17-18 kiló, a juhok gyapja pedig kiváló minőségű.
/mti/

10.20 /zs

- 18 -

bb 30. falazóblokkgyár épül nagykanizsán

vid lk vm ki

1963. augusztus 8.

a lakásépítések gyorsítására falazóblokk gyárat rendez be a zala megyei építőipari vállalat nagykanizsán. a közepméretű falazóblokkokat előállító üzem szerelését megkezdték. üzembehelyezéssel tehermentesítik a zalaegerszegi blokkgyárat és csökkentik a szállítási költségeket./mti/

bb 31. új háztartási eszközök készülnek szombathelyen

vid te vm szf

1963. augusztus 8.

több hasznos háztartási eszköz sorozatgyártását kezdte meg a szombathelyi vasas ktsz. többek között könnyű alumíniumból kitémasztható háztartási létrát, gömbölyített sarkú lemezből kétféle kivitelben pipereszekrényt fürdőkádra szerelhető szárítóállványt, fürdőszoba polcot gyártanak. új típusú kávéfőző készítésével is kísérleteznek, most készül a mintapéldánya./mti/

bb 34. naponta több mint 88.000 liter tejet vásárolnak fel a somogyi közös és háztáji gazdaságok tehenészetekben

vid j vm ká

1963. augusztus 8.

Somogy megye közös és háztáji gazdaságaiban évről-évre emelkedik a tejhozam. ebben az esztendőben a tehenállomány létszámának csökkenése ellenére 3 millió literrel több tejet értékesítettek, mint tavaly hasonló időszakban. a legfrissebb adatok szerint a megye közös és háztáji tehenészetekben eddig majdnem 20 millió liter tejet vásároltak fel, ami naponta több mint 88.000 liternek felel meg. örvendetesen emelkedik a közös gazdaságokban felvásárolt tej mennyisége: az összesnek már több mint 47 százalékát adják közfogyasztásra, 10 százalékkal többet, mint az elmúlt év azonos időszakában.

különösen a törzskönyvi ellenőrzés alatt álló tehenek hozama emelkedett. a ráksi új élet tsz-ben az ellenőrzés alatt álló 39 tehen fejési átlaga 18 kilogramm felett van a kapospolai ezüstkalász termelőszövetkezet 54 fejőstehenének az átlaga 15.5 kilogramm.
/mti/

10.25 /zs

- 19 -

bb 35. itthon is, külföldön is közkinccsé teszik az elmúlt hónapok tudományos békekonferenciáinak anyagát

i di/hmé-lm sr

1963. augusztus 8.

Fontos nemzetközi érdeklődés övezte a közelmúltban megtartott magyar tudományos békekonferenciákat. miskolcon, debrecenben, pécsen, szegeden és budapesten - ahol az eredeti programot megtartva pedagógiai, pszichológiai békekonferenciát rendeztek - a magyar tudományos élet mintegy 900 jeles személyisége vett részt, s foglalt állást a világ dolgaiban. több mint hatvan magasszínvonalú előadás, illetve korreferátum hangzott el olyan nagyszabású kérdésekről, mint az atomenergia szerepe az emberi haladásban, a nukleáris energia békés felhasználása, a rádióaktív fertőzés veszélye és fenyegetése, a háborúval kapcsolatos lelki és testi megterhelések hatása az emberi szervezetre, stb. magyar és külföldi akadémikusok, egyetemi tanárok, köztük vaszilij komisszarenko, a neves szovjet akadémikus és dr. georg fuchs, bécsi egyetemi tanár arról beszélt, hogy az atombombakísérletek növekvő mértékben veszélyeztetik az emberek életét és egészségét. kitértek arra, hogy a föld légkörében, a növényzetben és a vizekben felhalmozódó sugárterhelés súlyos genetikai következményekkel járhat. állást foglaltak a kísérletek betiltása, az atomnagyhatalmak megegyezése mellett.

a tanácskozások anyagát - ennek szellemében - itthon is és külföldön is közkinccsé teszik, a következő hónapokban magyarul és négy világnyelven kiadják. az értékes dokumentumokat azonkívül, hogy a béke-világtanács rendelkezésére bocsátják, eljuttatják majd a legkülönbözőbb nemzeti békemozgalmakhoz is./mti/

--

bb 36. filmen örökítik meg nyugat-dunántul nevezetesebb eseményeit

vid zs/tné-lm zs

1963. augusztus 8.

a győr-sopron megyei tanács idegenforgalmi hivatala filmfelvevőgépet vásárolt, hogy megörökítse nyugat-dunántul nevezetesebb eseményeit. a „megyei operatőr”, rendszeresen tájékoztatja majd a televíziót is az érdekességekről./mti/

--

10.30 /zs

- 20 -

MR

bb 37. újabb értékes anyagokkal gazdagodott a diósgyőri kohászati muzeum

vid te-lm szf

1963. augusztus 8.

miskolc egyik nevezetessége, a diósgyőri központi kohászati muzeum, amelyben a hazai és külföldi kohászatkodásra vonatkozó több mint kétezer értékes tárgyat, modellt, dokumentumot, ipartörténeti emléket őriznek, az utóbbi időben újabb, értékes anyagokkal gazdagodott. az ország különböző vállalataitól több fémkohászati nyersanyagot, fél- és készterméket kaptak. a miskolci december 4. drótművek pászmasodró, valamint csévéző kábelgép működtető modelljével ajándékozta meg a muzeumot. a modelleket a gyár ipari tanulói vizsgaremekül készítették. a honfoglalás kori imolai vasolvasztón kívül a muzeumban van már a kőszegi ezeréves kohó is. nemsokára elvégzik rajta a szükséges konzerválási munkát és kiállítják. új, érdekes anyag a budapesti nemzetközi vásáron is sikerrel bemutatott modern kohó kicsinyített mása, amelyen fénygrafikai módszerrel teszik láthatóvá a nagyolvasztókban végbemenő folyamatokat./mti/

--

bb 38- beruházások a wilhelm pieck gyárban a vasuti kocsi és motorvonat gyártás fejlesztésére

vid lk/-lm ki

1963. augusztus 8.

sokmillió forintos beruházással fejlesztik a vasuti személykocsi és motorvonat gyártást a wilhelm pieck vagon és gépgyárban. megkezdtek új vagon szerelő csarnok építését. a kéthajós csarnok átadása a jövő év végére esedékes. üzembeállításával megrövidül az alkatrész szállítgatás utja, egységesebbé, gyorsabbá, gazdaságosabbá válik a termelés. a vagon gyáregységen belül gyárthatják majd a vasuti kocsik alvázat is, amit ez idő szerint a gyár külső telepén, a hidműhelyben készítenek.

a gyártástechnológia fejlesztését szolgálja a 400 tonna nyomóerejű hidromechanikus mélyhúzó présgép. skóciából hozták, négy millió forintba került. már szerelik a tavaly épült alkatrészüzem csarnokában és augusztus végén megkezdhetik vele az üzemi próbát. az új gépmonstrummal egy darabból préselhetik a kocsiajtókat, ablakokat és más nagyméretű alkatrészeket. így olcsóbb és gyorsabb lesz a termelés és a minőség is javul. a vastelep helyén négy fedett vágányt építenek a jövő esztendőben. a próbautról visszatérő kocsikat ezekre a vágányokra irányítják, hogy újból átvizsgálják a szerkezeti elemeket. nem kell majd az ilyen járműveket a szerelőcsarnokba visszavinni, ami mindig együtt jár a folyamatos gyártás megzavarásával./mti/

--

10.35 /zs

- 21 -

MR

bb 39. 1360 műhely versenyez a szocialista címért - majdnem félmillió dolgozó vesz részt a szocialista brigádmozgalomban

i sl/lk-lm vg

1963. augusztus 8.

a szocialista brigádvezetők emlékeztetésére tavalyi tanácskozá-
sa óta a mozgalom tovább fejlődött. az új típusú brigádok tagjai-
nak száma azóta több mint 150 ezerrel gyarapodott, s jelenleg
megközelíti a félmilliót. a szakszervezetek tapasztalatai szerint
az új típusú brigádok eredményei a legtöbb helyen jobbák, mint a
többi munkacsoportoké, a brigádok kezdeményező-készsége, a magán-
életben tanúsított magatartása, a társadalom széles rétegeiben
nagy figyelmet, rokonszenvet kelt. az iparnak ma már nincs
olyan ágazata, ahol ne dolgoznának szocialista brigádok, sőt a
mozgalom áttért a mezőgazdaságra is. legújabbán már a termelő-
szövetkezetekben, elsősorban a belterjes gazdálkodást folytató
szövetkezetekben is megalakultak az első szocialista típusú
brigádok. legutóbb például a kőröshegyi bortermelő tsz-ből érke-
zett hír a brigádszerződés megkötéséről.

a szocialista brigádmozgalom eddigi keretei immár szűknek
bizonyulnak, s műhelyek, egész üzemszerek kelnek versenyre a
szocialista cím megszerzéséért. a szaktanács legújabb összesítése
szerint jelenleg 1360 műhely versenyez a szocialista címért,
s a legjobbak, köztük az ikarus-gyár hűtőüzeme, a csepel vas- és
fém művek négy műhelye, az inotai alumíniumkohó néhány részlege
már el is nyerte a kitüntetést. a szocialista műhelymozgalom a
vasiparban hódította a legnagyobb teret, itt már több mint 300
üzemre terjed ki. az építőiparban és az élelmiszer iparban
megközelíti a kétszázat a versenyző műhelyek vagy üzemszerek
száma.

a szocialista brigádmozgalom még nem mentes minden hi-
bától, visszasságok tapasztalhatók egyik-másik felajánlás reali-
tásában, néhol a brigádok demokratizmusában is. a szakszervezetek
azonban igyekeznek minél több segítséget adni e hibák megszü-
ntetéséhez. a szaktanács a következő hetekben részletesen meg-
vizsgálja a szocialista munka műhelye címért versenyző részlegek
eredményeit, problémáit, és ahol ez szükséges, támogatást nyújt
további fejlődésükhöz./mti/

--

10.43/zs

- 22 -

KE

bb 40. a tavalyinál 15-20 százalékkal több növényvédőszer-
t használtak fel a háztáji és egyéni gyümölcsstermelők

i kz/lm ká

1963. augusztus 8.

mezőgazdasági termelésünkben, a szakemberek becslése
szerint, még mindig körülbelül évi 6-8 milliárd forint értékű
terméskiesést okoznak a különböző kártevők. állami és szövet-
kezeti gazdaságainknak, illetve a háztáji-ban gazdálkodó ter-
melőknek az idén több mint 100 féle kipróbáltan jó vegyszert
állt rendelkezésére ahhoz, hogy a maguk területén csökkentsék
ezt a nagyszámú veszteséget. sajnos nem mindenütt éltek a
lehetőségekkel. a gyomirtószer forgalma nem növekedett kellő
mértékben. a készletek nagyobbrányú felhasználást tettek volna
lehetővé, s a raktárakban maradt mennyiséggel sok termelőszövet-
kezet megoldhatta volna munkaerőproblémáját.

a szőlők legveszedelmesebb kártevője, a peronoszpóra,
elleni védekezésben viszont éppen az idén sikerült minőségű
változást elérni. a termelők a korábbi években ragaszkodtak a
bonyolult elkészítésű és éppen emiatt bizonytalanabb hatású
rézgálichoz, illetve bordói léhez. az idén az előző évi 470
tonna helyett már csaknem 1 000 tonnányit vásároltak a rézgálic-
nál könnyebben, biztonságosabban kezelhető, a nagy szőlőtermelő
országokban már általánosan használt új szerekből. a kereslet
olyan nagy volt, hogy a kereskedelem nem is tudta kielégíteni
az igényeket. a sok egyéb célra is használható rézgálic, bár
megközelítően 400 tonnával csökkent a forgalma, megtartotta
„előkelő” helyét a növényvédőszer között. még ebben az évben
is 9 600 tonnát adtak el belőle, s ez a növényvédőszer forgalom
mennyiségi ranglistájának az első helye. rögtön utána a ddt tar-
talmu porozó szerek következnek, amelyekből az év eddigi részé-
ben 6 800 tonnát használtak fel. a dohányperonoszpóra fertőzés
az idén szerencsére nem érintett olyan nagy területeket, mint
az elmúlt évben. a múlt évi 364 tonna helyett az idén mindössze
150 tonnányi dohányperonoszpóra elleni védekezőszert kellett
felhasználni.

a szövetkezetek országos szövetséges és a földművelésügyi
minisztérium az idén - a hét legfontosabb megyét érintően - akciót
szervezett a házikerti és szórványgyümölcsösök védelmére. a keres-
kedelem statisztikája az akció sikere mellett bizonyítja. a házikerti
és szórványgyümölcsösökben körülbelül 15-20 százalékkal több
védekező anyagot használtak fel, mint az előző évben.

/folyt.köv./

10.45 /zs

-- 23 -

KE

bb 40. /a tavalyinál...1.folyt./-lm

egyre népszerűbb lesz a termelők körében a néhány évvel ezelőtti forgalomba került teljesértékű műtrágyával kombinált új talajfertőtlenítő szer, az aldrinos szuperfoszfát. az 1962. évi 325 tonna helyett 1963-ban 1.460 tonnát vásároltak belőle. több új vegyszernek, többek között a kertészetekben használható a-1114-es, a szelektív hatású rizs gyomtalanítónak, most folynak az üzemi kísérletei. a következő években ezek is forgalomba kerülnek./mti/

---

bb 41. többet, jobbat, olcsóbban - a budapesti kisz-bizottság versenyfelhívása fiatal munkásokhoz és műszakiakhoz

1 di/gk-lm sr

1963. augusztus 8.

a kisz budapesti bizottságának most kiadott versenyfelhívása újabb célok elérésére ösztönzi az ifjúságunkat és a fiatal műszakiakat. az ifjúsági brigádok a korszerű, új technológiák alkalmazásában, újítások kidolgozásában, anyag-, szerszám-, energia, stb. megtakarításában, a terv teljesítésében, a munkafegyelemben és ismereteik gyarapításában mérhetik majd össze tudásukat, összeforrottságukat. a versenyt negyedévenként értékelik, s 12 csoportban jutalmaznak. a híradástechnika, a műszeripar, a finomszerszámgépgyártás, az erőszármu gépgyártás, az építőipar és az export brigádok fiataljainak díjai: - területenként - 1000 forint és vándorszló az első helyezetteknek, 800 forint és vándorszló a másodikoknak és 500 forint, valamint oklevél a harmadikoknak. a vegyipari, könnyűipari, közlekedési, élelmiszeripari, kereskedelmi, valamint helyiipari brigádok versenyének győztesei 1000-1000 forintot és vándorszlót, a második helyezettek 700-700 forintot és vándorszlót, a harmadikok pedig oklevelet kapnak. a vegyipari védnökségben résztvevő munkacsoportok versenyének feltételei változatlanok.

a szakma ifju mestere mozgalom résztvevői újításnak minősített vizsgamunkáikkal pályázhatnak. versenyük első öt helyezettjét külföldi jutalomudulásra küldik. a kiváló ifju mérnök, a kiváló ifju technikus és a kiváló ifju közgazdász cím elnyeréséért fardozó fiatal műszakiak olyan dolgozatokkal, tanulmányokkal nevezhetnek be a versengésbe, amelyek növelik a termelékenységet. az első öt legjobb pályamű alkotója egyenként 2000 forint értékű, míg a következő öt helyezett 1000 forint értékű külföldi jutalomudulásban vehet részt. a fiatal műszakiak, illetve közgazdászok tanácsainak tagjai olyan szakdolgozatokkal és kivitelezett munkákkal indulhatnak a versenyben, amelyeket az idén készítettek, s amelyek ugyancsak a termelékenység növelését segítik. a legjobb eredményt elérő öt fiatal műszaki, illetve közgazdász tanácsot egyenként három külföldi uttal jutalmaznak.

a fiatal szakemberek versenyét negyedévenként értékelik és díjazzák./mti/

11.00/zs

- 24 -

MTI

bb 42. komócsin zoltán látogatása tárnoki kisz építőtáborban

k id/j vm

1963. augusztus 8.

komócsin zoltán a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának tagja balogh istvánnak, a kisz központi bizottsága titkárának társaságában meglátogatta a tárnoki önkéntes ifjúsági építőtáborban. a vendégeket köszti lajos, a tábor parancsnoka tájékoztatta az új balatoni műút építésén dolgozó budapesti és vidéki egyetemisták munkájáról, a tábor életéről. a vendégek ezután meglátogatták a munkahelyen dolgozó fiatalokat. komócsin zoltán a tábor lakóinak időszzerű kül-és belpolitikai kérdésekről tartott tájékoztatót./mti/

---

bb 43. komszomol küldöttség érkezett hazánkba

j vm

1963. augusztus 8.

a kisz központi bizottsága meghívására csütörtökön hazánkba érkezett a komszomol négytagú delegációja. a küldöttség vezetője szonnov, a cseljabinszki terület ipari komszomol bizottságának titkára. a vendégek megismerkednek a magyar kommunista ifjúsági szövetség tevékenységével, munkamódszereivel./mti/

11,30 /zs

- 25 -

MTI

bb 44. olcsóbb a paradicsom és a görögdinnye

i nj/j-lm ká

1963. augusztus 8.

a nagyvásártelepre csütörtökön 115 vagon és 268 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 20 vagon étkezési burgonya, 1 vagon vöröshagyma, 2 vagon fejeskáposzta, 15 vagon zöldpaprika, 4 vagon paradicsom, 6 vagon uborka, 3 vagon főzőtök, 2 vagon vegyes zöldsáru, 2 vagon alma, 48 vagon görög-dinnye, 6 vagon sárgadinnye, 3 vagon tojás és 3 vagon vágott baromfi.

a földművesszövetkezetek budapesti értékesítő vállalata csütörtökön mérsékelte a paradicsom és a görögdinnye árát. a paradicsomot különként 1.10-1.80, a görögdinnyét 2, az ananász cukordinnyét 2, a turkesztáni és a togó-dinnyét 1.40 forintért hozta forgalomba.

a földművesszövetkezetek budapesti értékesítő vállalata pénteken a főzőtöket különként 1, a fejeskáposztát 1.50, a kelkáposztát 2.20-2.50 a kék karalábét 1, a tisztított karfiolt 3.20-3.80 forintért hozza forgalomba./mti/

--

bb 45. időjárásjelentés

hmé vm

1963. augusztus 8.

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 8-án, csütörtökön délelben 12 órakor:

változékony idő

az utóbbi 24 óra folyamán közép-európa nagy része felé hűvös levegő áramlott, többfelé okozva záporosít, zivatar.

hazánkban tegnap igen meleg volt az időjárás. a délutáni, esti órák folyamán a nyugati megyékben zivatarok kialakulása indult meg. a zivatar-tevékenység később kelet felé terjedt és a reggeli órákig elérte a duna-tisza közét. a csapadék mennyisége ma reggel 7 óráig a dunántulon 3-18, a duna-tisza közén 1-11 mm között volt. letenyén azonban 24, a főváros egyes részein 30 mm körüli csapadékot mértek. a nap a dunántulon 7-12, máshol 11-13 órán át sütött. a hőmérséklet a kora délutáni órákban 32-35 fokig emelkedett, ma hajnalban 17-21 fokig süllyedt.

ma délelőtt az északi és keleti megyékben voltak záporok zivatarok.

budapestben szerdán a hőmérséklet napi középértéke 28.8 fok volt, 7.1 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag.

/folyt.köv./
13.45 /zs

- 26 -

108

bb 46. zavarokat okozott a budapesti távbeszélőforgalomban a csütörtöki zivatar

i sl/tné-lm vg

1963. augusztus 8.

a csütörtök reggeli heves zivatar a főváros több pontján beáztatta a telefonkábeleket és jelentős zavarok keletkeztek a távbeszélőforgalomban. összesen 18 kábel ázott be, s mintegy 4 000 telefonállomás átmenetileg üzemképtelenné vált. zuglót, a város központjával összekötő négy kábel közül három átázott. hasonló zavarok voltak a krisztina központot a belvárossal és a lágymányossal összekötő egy-egy kábelnél is. az üzemképes kábelek számának csökkenésével magyarázható, hogy a telefonkészsülék bugó jelet adott ugyan, de tárcsázáskor nem kapcsolt.

a posta kábelüzemének dolgozói nyomban megkezdték a hibák kijavítását, a kábelek nagy részét csütörtök estig rendbe hozzák, péntek délre pedig valószínűleg már valamennyi kábel és telefonállomás ismét üzemképes lesz./mti/

--

bb 47. elsősorban a munkába igyekvőket érintette kellemetlenül a reggeli vihar, „üresen”, jártak a buszok - villámcsapás érte a 120 kilovoltos távvezeték

i hbj/lk-lm vg

1963. augusztus 8.

a fővárosi autóbuszüzem tájékoztatása szerint a reggeli vihar inkább az utasokat érintette kellemetlenül. a vállalatnak csak az 56-os járatot kellett az attila körutáról elterelnie a krisztina körutra, mert a víznyelők nem győzték a lezudult vizet elvezetni, viszont sok busz mintegy fél óra hosszat szinte üresen járt, mert a felhőszakadás miatt az utasok nem tudták megközelíteni a megállókat. emiatt sokan el is késték munkahelyük-ről.

a vízelöntés miatt néhány villamos is kiesett a forgalomból, átáztak a motorok. komolyabb fennakadás csak a 69-es vonalán fordult elő, rákospatotán a beller imre utcánál előntötte a pályát a víz. a forgalmat azonban sikerült hamarosan helyre-állítani.

az elektromos művek tájékoztatása szerint a 120 kilovoltos vezeték villámcsapás érte, a villamosvédelmek azonban működtek, így budapest áramellátásában nem volt jelentős fennakadás./mti/

14.25

-- 27 --

M. G.

várható időjárás pénteken estig: nyugatról felhőátvonulások esőkkel, zivatarokkal. mérsékelt, időnként élénk szél, főképp nyugatias irányból. a nappali felmelegedés keleten is mérséklődik.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 16-19, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap nyugaton és északon 22-25, az ország többi részein 28 fok között.

a duna vizállása szerdán reggel budapestnél: 190 cm./mti/

- . -

bb 48. befejezték a nappali sötétség forgatását

t s/tm-lm sr

1963. augusztus 8.

a nunnia filmstudio műtermében csütörtökön befejezték a nappali sötétség című film forgatását. a forgatókönyvet palotai boris a madarak elhallgatnak című regénye nyomán fábray zoltán írta. a második világháború idején játszódott történet főszereplői básti lajos, makay margit, várkonyi zoltán, ladányi ferenc, valamint szegedi erika és béres ilona főiskolai hallgatók. rendező: fábray zoltán, operatőr tóth jános. a film külső felvételeit tihanyban készítették./mti/

--

bb 49. százezer óra társadalmi munkát vállaltak az egri fiatalok

vid zs/tné-lm zs

1963. augusztus 8.

az egri kisz-titkárok csütörtökön a fiatalok társadalmi munkaakcióiról tanácskoztak. a fiatalok százezer óra társadalmi munka teljesítését vállalták erre az évre. a felajánlások között szerepel többek között az, hogy a város határában fel-tört 52 fokos meleg gyógyvizet a fürdő területére vezetik. az egri fiatalok rendszeresen részt vesznek a városi parkok és közterek fejlesztésében, szépítésében is. a kisz-szervezetek bejelentették, hogy vállalják a petőfi tér, a gárdonyi sír és a szabadság-tér rendszeres gondozását, rendbetartását is./mti/

--

15.--/szb

-28-

bb 50. alapjaiban bevált az új pontozási rendszer - 80 ezer hallgató a felsőoktatási intézményekben - az idei felvételek tapasztalatai

t vt/ha/gk/m/sr

1963. augusztus 8.

az idei egyetemi és főiskolai felvételek tapasztalatairól tartott tájékoztatót csütörtökön a magyar sajtó házában czédli györgy, a művelődésügyi minisztérium felvételi csoportjának vezetője. egyebek közt elmondotta, hogy ma már 89 felsőoktatási intézmény működik az országban, 15 minisztérium, illetve országos főhatóság irányításával. a nappali tagozatra több mint 13 ezer elsőéves felvételiét tervezték. a felvételi vizsgák július 25-én zárultak. pótlfelvétel csak egyes felsőfoku technikumokban lesz, mert ezekben nem tudtak minden helyet betölteni. az erről szóló részletes tájékoztatást szombaton közlik a napilapok.

több helyen nagy volt a tuljelentkezés, elsősorban az eötvös loránd tudományegyetem bölcsészettudományi karán: 460 helyre csaknem 1700-an pályáztak. a nagyarányu tuljelentkezés miatt sok olyan jelöltet is el kellett utasítani, aki kitűnő vagy jeles eredménnyel érettségizett. az orvostudományi kar 320 helyére mintegy 1400-an pályáztak, ugyancsak kiemelkedő tanulmányi eredményekkel. nem végleges adatok szerint a nappali tagozatra felvett fiatalok között a fizikai dolgozók gyermekeinek aránya 40-42 százalék, tavaly 30-32 százalék volt.

az esti és levelező tagozatokon - mint ismeretes - az új felvételi rendelkezés megszüntette a munkaköri és korhatár megkötéseket. ez tükröződik a jelentkezők számában is. a megnövekedett érdeklődést bizonyítja, hogy országosan 23.300-an kérték felvételüket esti és levelező tagozatra a múlt évi 13.000-el szemben. a nappali tagozatot is hozzászámítva összesen 51 ezren jelentkeztek az idén a különböző felsőoktatási intézmények első évfolyamaira, s ebből a felvehetőek száma 26.300. előreláthatólag az 1963-64-es tanévben mintegy 80 ezren tanulnak majd az egyetemeken, főiskolákon, s más felsőfoku intézményekben.

a továbbiakban czédli györgy elmondotta, hogy a tapasztalatok szerint az új felvételi rendszer, amely megszüntette a származási kategorizálást és megváltoztatta az eddigi pontozási módszert, - alapjaiban helyesnek bizonyult. a középiskolában elért eredmények fokozottabb figyelembe vétele a jelöltek realisabb értékelésére ad módot. az új felvételi rendszer bevezetése észrevehetően visszaszorította a protekciózást is. az ilyen jellegű levelek száma jelentősen csökkent. közölte az előadó, hogy augusztus 10-ig kell elbírálni a fellebbezéseket, s a hó közepéig mindeki megkapja az erről szóló döntést. akinek felvételét a fellebbezésnél a rektor /igazgató/ is elutasította, ügyének felülvizsgálatát kérheti az illetékes minisztertől. erre előreláthatólag szeptemberben kerül sor. /folyt.köv./

15,50/m

- 29 -

bb 50. /alapjaiban ... 1. folyt./ m

a tájékoztatón czédli gyöngy közölte még, hogy továbbra is fenntartják, s fokozatosan kiterjesztik az előfelvételi rendszert. felhívta a figyelmet, fontos lenne, hogy minél többen jelentkezzenek felsőfoku technikumokba is, elsősorban a mezőgazdasági jellegűekbe, mivel ezek egy-egy szakágban magas foku speciális szakképzettséget nyújtanak, ami különösen nagy jelentőségű mezőgazdasági termelésünk továbbfejlesztése szempontjából. /mti/

...-

bb.51. hordozható cserépkályhát készít a magyarszombatfai kerámiagyár

vid/gk/ki

1963. augusztus 8.

hordozható cserépkályha mintapéldányát készítették el a magyarszombatfai kerámiagyárban. az izléses, modern kivitelben készült cserépkályha szénrel és fával egyaránt fűthető, súlya 220 kiló. a tervek szerint az újfajta kályhából - amelyet csütörtökön mutattak be a szakembereknek - az év végéig mintegy ötszázat készítenek. /mti/

..-

bb.52. bányamérők első országos ankétja pécssett

vid/hné/ki

1963. augusztus 8.

az országos magyar bányászati és kohászati egyesület mecsekvidéki bányamérő szakcsoportjának rendezésében pécssett a ságvári endre bányász művelődési házban csütörtökön megkezdődött a bányamérők első országos tanácskozása. a háromnapos ankéttra 150 szakember érkezett, köztük világhírű tudósok, kossuth-díjas tervező mérnökök, egyetemi tanárok. az ankétot tamási istván, a nehézipari minisztérium szénbányászati főosztályvezető-helyettese, az ombke bányászati szakosztályának elnöke nyitotta meg. hangsúlyozta, hogy növelni kell a méréses megfigyeléseket a bányákban, s ezt a munkát tudományos statisztikai értékelésnek kell követnie. óvakodni kell attól, hogy kevés adatból, megfigyelésből állítsanak fel elképzeléseket, törvényszerűségeket. után dr. tárczy-hornoch Antal akadémikusnak, a magyar tudományos akadémia geodéziai és geofizikai kutató laboratóriuma igazgatójának előadása hangzott el.

az ankét székhelyén a magyar optikai művek kiállítását rendezett amelyen a legújabb geodéziai és bányamérési műszereket mutatják be. /mti/

16-01/szb

..-
-30-

h

bb 54. halálos baleset püspökladányban

vid/zs/tné/m/zs

1963. augusztus 8.

püspökladány községben Antal István 55 éves helyi lakos kerékpárjával egy szabályosan előző tehergépkocsi oldalának hajtott. koponyalapi törést szenvedett, s röviddel a baleset után meghalt. a vizsgálat megállapította, hogy Antal István italos volt, s halálát saját gondatlansága, figyelmetlensége okozta. /mti/

...-

bb 55. svájcba utazott a debreceni népi együttes

vid/zs/tné/m/zs

1963. augusztus 8.

a debreceni népi együttes csütörtökön svájcba utazott, hogy résztvegyen a genfi nemzetközi népi táncfesztiválon. a 23 tagú együttes pénteken este lép először a genfi közönség elé, majd ezt követően további két előadáson szerepel.

a debreceni táncosok részt vesznek a hagyományos genfi virágkorzón is, ahol a nyár virágaival díszített hintókon vonulnak fel svájc szépei, a nemzetközi fesztivál külföldi vendégei pedig rögtönzött utcai műsort adnak. a magyar együttesen kívül angol, spanyol, francia, holland, olasz, lengyel, román és jugoszláv együttesek is szerepelnek a genfi találkozón. /mti/

...-

bb 56. rönök község határában kigyulladt egy osztrák tartálykocsi

vid/gk/m/zs

1963. augusztus 8.

csütörtökön a vas megyei rönök község határában a 8-as számú főútvonalon a szentgotthárdi határállomás felé haladó austro fiat gyártmányú, st-9285 forgalmi rendszámú osztrák tartálykocsi felborult és a tartályában levő olaj kigyulladt.

a szentgotthárdi tűzoltóság hét perc alatt a helyszínre érkezett és a bátor tűzoltók a robbanásveszélyes gépkocsit két méterre megközelítve a percek alatt eloltották a tüzet.

a baleset alkalmából Anton Posch 27 éves osztrák gépkocsivezető könnyebb sérülést szenvedett. a kár értéke mintegy negyedmillió forint. a baleset okának vizsgálata tart. /mti/

16.10/szb

..-
-31-

h

bb 53. csütörtökön az utolsó fakopot is „nyugalomba,, küldték a borsodi folyókról

vid/lk/m/ki

1963. augusztus 8.

borsod megye négy nagy folyóján: a tiszán, a bodrogon, a hernádon és a sajón kora tavasztól késő őszig 27 kompót üzemeltetnek. ezek a vízijárművek nemcsak a közúti forgalmat gyorsítják, hanem a partmenti gazdaságokban is mintegy 20 ezer holdról könnyítik meg a termények betakarítását. a kompok közül 14 fából készült és ezek a közös gazdaságok egyre növekvő munkagépei már nem minden esetben tudták biztonságosan egyik partról a másikra szállítani. ezért a megyei tanács már korábban elhatározta, hogy az elavult fakompokat nagyteherbirású, vasból készült vízijárművekkel cseréli fel. a felújítási munkákat két és fél évvel ezelőtt kezdték meg és az utolsó fakopot csütörtökön küldték „nyugalomba,,. a borsodi folyókon most már kizárólag nyolc és tizenöt tonna teherbirású vaskompok közlekednek. /mti/

...-

bb 57. halálos végű strandolás békés megyében

vid/zs/tné/m/zs

1963. augusztus 8.

sajti istván 24 éves csorvási fiatalember tiltott helyen a békéscsabai téglagyár ugynevezett bányagödrenek vizében fürdött - a fiatalember vízbeugráskor a bányagödör alján lévő vasdarabokba vágta a fejét, s vízbefulladt.

évről-évre több halálos áldozatot szednek a kőrösök is a fegyelmetlen fürdőzők közül. a tavasz óta 5 halálos végű fürdőzés volt: s legutóbb dinya ernő 16 éves endrődi fiú fulladt a kőrös vizébe. /mti/

...-

16.11/szb

-32-

bb.58. a demokratikus ifjúsági világszövetség üdvözli a moszkvai atomcsendegyezményt

i bi/n sr

1963. augusztus 8.

a demokratikus ifjúsági világszövetség budapesten székelő állandó titkársága a következő azonos szövegű táviratot intézte a moszkvai atomcsend-egyezmény megkötése alkalmából anglia, az egyesült államok és a szovjetunió külügyminiszteréhez:

„az egész világ békeszerető fiataljai millióinak nevében üdvözöljük a világűrben, a légkörben és a víz alatt folytatott atomrobbantási kísérletek eltiltásáról kötött egyezményt. ez az egyezmény az első lépést jelenti az ifjúság egyhangú követelése, az általános leszerelés megvalósításának és a világbéke biztosításának az útján. azt kívánjuk, hogy mielőbb jöjjön létre megállapodás ennek az egyezménynek a földalatti atomrobbantási kísérletekre történő kiterjesztése tárgyában is és hogy ez a megállapodás nyissa meg az utat más nemzetközi problémák békés megoldása, a fegyverkezési verseny megszüntetése, a varsói szerződés és a nato országai között meg-nem-támadási szerződés megkötése, atomfegyvermentes övezetek megteremtése, a katonai költségvetések csökkentése, a német békeszerződés megkötése, a nyugat-berlini helyzet normalizálása és a külföldi területen lévő katonai támaszpontok felszámolása előtt. mindezek az intézkedések fontos szakaszokat jelentenek az általános, teljes és ellenőrzött leszerelés felé vezető úton. éljen a béke az egész világ összes fiataljainak barátságára.

a demokratikus ifjúsági világszövetség titkársága,, .

/mti/

...-

bb.59. az országos békétanács kupája az őszi egyfordulós labdarugó bajnokság győztesének

i di/n sr

1963. augusztus 8.

az országos békétanács a magyar békemozgalom kibontakozásának 15. évfordulója alkalmából kupát ajánlott fel az őszi egyfordulós 1. osztályu labdarugó bajnokság győztesének. a kupát csütörtökön a hazafias népfront országos tanácsának székházában dezséry lászló, az országos békétanács főtitkára adta át honti györgynek, a magyar labdarugó szövetség főtitkárának. jelen volt az átadásnál harmati sándor, az mszmp központi bizottságának tagja, a hazafias népfront országos tanácsának titkára, a népfront és a békétanács több vezető munkatársa./mti/

16.45/szb

-33-

bb.60. meghalt vásárhelyi boldizsár professzor

i tz/n sr

1963. augusztus 8.

vásárhelyi boldizsár kossuth-dijas tudós, az építőipari és közlekedési műszaki egyetem tanszékvezető tanára, a műszaki tudományok doktora hosszas szenvedés után budapesten, 64 éves korában elhunyt.

az elhunyt tudóst az építőipari és közlekedési műszaki egyetem saját halottjának tekinti. temetése 12-én hétfőn délután 1/2 4 órakor lesz farkasréten./mti/

..

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb.50. sz. hír:/ alapjaiban bevált az új pontozási rendszer.../ második bekezdésének utolsó előtti és utolsó sora helyesen:

... a fizikai dolgozók gyermekeinek aránya 40-42 százalék, tavaly 37 /harminchét/ százalék volt.

/mti/

..

bb.61. megtört a kánikula ereje: 5-10 fokkal csökkent a hőség, frissítő jó esőket kapott a dunántul, „tropusi -zivatar,, zajlott budapesten, - újabb hűvös léghullámok közelednek nyugatról

i/cs n ká

1963. augusztus 8.

az ideai „hőség-napok,, hosszu sorában a szerdai volt a 23., s a maximumok országosan 32-35 fokig, csongrád megye egyes tájain, továbbá debresenben és gyékényesen 36 fokig emelkedtek. a többnyire száraz, hosszu kánikula egyeduralmát végre a csütörtökre virradó éjszaka megtörte a nyugat-európa felől érkezett óceáni „hideg-front,,. szerdán már a késő délutáni órákban zivatarok kezdődtek a nyugati megyékben, s az eső front reggel 7 órakor elérte a fővárost. a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályára érkezett jelentések szerint csütörtök reggelig a pécs-budapest-, nagykátá-balassagyarmat vonalától nyugatra eső terület általában 3-18 mm-es jó frissítő esőket kaptak, szombathely és káld vidékéről 19, letenyéről 24 mm-t jelentettek a megfigyelők. budapesten a reggeli órákban tropusi jellegű erős zivatar zajlott. a pesti kerületekben átlagosan 14-20, budán több helyütt 25-30 mm. csapadék zuhogott alá rövid idő alatt. a moszkva-tér és a mártikrok utja környékén az uttest több helyütt folyómederré változott. a keleti országrészekből csütörtökön csupán szórva-nöös záporokat, síófok környékéről és nagykanizsa határából meg-megújuló zivatarokat jeleztek.

/folyt.köv./

16.25/-szb

-34-

bb.61./ megtört a kánikula ereje:...1.folyt./n

a hőmérséklet az előző naphoz képest 5-10 fokkal csökkent. budapesten szerdán 34.4 fokot, csütörtökön pedig 26 fokot mértek. csütörtökön a délutáni órákban sopron, szombathely, pápa vidékén a hőmérők 21-24 fokot, a déli, délnyugati és a délkeleti megyék-be 25-29 fokot mutattak. a maximumok sehol nem emelkedtek 30-32 fölé emelkedett: és csütörtök délben elérte az 53 százalékot.

a zalai tájak két hónap óta most először kaptak számottevő mennyiségű csapadékot. a megye mezőgazdasági vezető szakemberei szerint a helyenkint kiadós 10-15 mm-es eső most még sokat segít a kapásokon. a szabolcsi gyümölcsstermelő tájakon viszont csütörtökön még mindig tartott a szárazság, ami nagy gondot okoz. ha az aszály tovább tart, a permetezések költsége 10-12 millió forinttal haladja meg a „normális,, évjáratok permetezési költségét.

a meteorológusok szerint péntekre újabb hűvös léghullámok érkeznek hazánkba, nyugatról és északnyugatról, s most már az ország keleti és déli vidékein is mérséklük a hőséget. a dunántulon pénteken valószínűleg 22-25, a többi országrészekben 25-28 fokos maximumok alakulnak ki. kisebb záporokra, zivatarokra még számíthatunk./mti/

..

17.32/-szb

-35-

bb 62. megjelent a magyar tudomány legújabb száma

i ms/lk/m/sr

1963. augusztus 8.

az akadémia központi lapjának, a magyar tudománynak legújabb számában benkő loránd ismerteti és értékeli a magyar nyelv értelmező szótárának munkálatait. göncöl györgy a kapitalista integráció történelmi gyökerei és perspektívái címmel írt cikket. szalai sándor levelező tag a tudományos és felsőoktatási tanács 1961. évi országos adatfelvételei alapján elemzi a magyar kutatási intézmények hálózatának főbb fejlődési irányait. csonka páál egyetemi tanár a modern építészetben használatos héjszerkezetekről, weiszfeiler gyula levelező tag a magas fehérje- és vitamintartalmuk miatt értékes algák tömegtenyésztéséről írt tanulmányt. a matematika alkalmazásairól a lap hasábjain folyó vitában ezuttal rényi alfréd akadémikus válasza, császár ákos és hajnal andrás hozzászólásai látnak napvilágot. a történelmi adattár című rovat székely bertalan tervezett petőfi illusztrációit ismerteti. gazdag szemleirovat teszi teljessé a számot. /mti/

---

bb 63. halálra ítélték a pesterzsébeti gyilkost

t bc/tm/m/sr

1963. augusztus 8.

a fővárosi bíróság csütörtökön délután hirdetett ítéletet kovács lászló pesterzsébeti lakos bűnügyében. kovács lászló munkahelyeit sűrűn változtatta, rendszeresen italozott. jól ismerte özvegy markgruber ferencné, aki a pesterzsébeti piacon árusított. tudomást szerzett arról, hogy az idős asszony nagyobb összegű megtakarított pénzzel rendelkezik, s elhatározta, hogy erőszakkal, bűncselekmény útján megszerzi tőle.

aljas terve végrehajtásához a legközelebb fogott hozzá. március 30-án este többször megjelent a csarnokban, s meggyőződött arról, hogy az idős asszony mikor tér haza. kerülő úton úgy ment lakásához, hogy vele egyidőben érkezzék oda. mint máskor is, segített az asszonynak az áru lerakásában, s ezért markgruberné vendégül látta vacsorára. kovács lászló később az előszobában talált 2 kilogrammos sullyal hatalmas erejű ütést mért özv. markgruber ferencné fejére, amikor az asszony háttáfordított neki. az ütéstől áldozata a földre rogyott. a férfi még többször fejbevágta az asszonyt s amikor látta, hogy az meghalt, kutatni kezdett a pénz után. nem találta meg csupán a meggyilkolt nő pénztárcáját vette magához 400 forint tartalmával. a bűnjeleket eltüntette, majd vidékre utazott. a felelősség alól nem sikerült kibujnia, mert kinyomozták, hogy ő követte el a bűncselekményt és letartóztatták.

a bíróság előre kitervelt módon, nyereségvágyból elkövetett emberölés büntettségért halálra ítélte kovács lászlót. az ügyész az ítéletben megnyugodott, a védő és a vádlott megfellebbezte. /mti/

---

18. 16/-szb

-36-

bb.64. időjárásjelentés

n/la

1963. augusztus 8.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. augusztus 8-án, csütörtökön 18 órakor:

várható időjárás péntek estig:

nyugatról felhőátvonulások, esővel, zivatarokkal. mérsékelt, időnként élénk szél, főként nyugatias irányokból. a nappali felmelegedés keleten is mérséklődik. várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken nyugaton és északon 22-25, az ország többi részén 25-28 fok között. /mti/

..

bb.65. fehér lajos és szirmai istván amerikai békeharcosokat fogadott

t vt/n sr

1963. augusztus 8.

fehér lajos, a minisztertanács elnökhelyettese és szirmai istván, az országgyűlés külügyi bizottságának elnöke, csütörtökön a parlament gobelin-termében fogadta az amerikai békeharcosok egy csoportját, amely jerome dewis-nek, a béke megsegítésének szervezete elnökének vezetésével tartózkodik hazánkban. a szívélyes légkörben lefolyt beszélgetésnél jelen volt dezséry lászló, az országos béketanács főtitkára is.

a találkozón fehér lajos és szirmai istván válaszolt az amerikai vendégek kérdéseire. részletes tájékoztatást adtak az ország politikai, gazdasági helyzetéről, szociális, egészségügyi téren és a kulturális forradalomban elért eredményeinkről, a lakosság élet- és munkakörülményeiről. /mti/

..

18, 36/m

- 37 -

em b a r g o : 20.30 !!!

bb66. újabb bemutató a szegedi szabadtéri játékokon - hétezer néző a cigánybáró első előadásán

vid/zs/tné/m/zs

1963. augusztus 8.

a szegedi szabadtéri játékokon a csütörtökig megtartott tíz előadást mintegy hatvanezren tekintették meg. erkel brankovics györgy és verdi trubadur című operái, valamint shakespeare szentivánéji álom című vígjátéka után nagy érdeklődés a további bemutatók iránt is. erről tanuskodik, hogy j. strauss a cigánybáró című nagyoperettjének előadásaira minden jegyet elővételben megvásároltak, s a magyar állami népi együttes műsoraira is már csak néhány jegy kapható.

az ünnepi hetek csütörtökön kezdődő második szakaszára ismét megélénkült szeged idegenforgalma. ezrével keresték fel a várost a turisták. különvonatok illetve megerősített szerelvények érkeztek a szegedi pályaudvarokra makóról, hódmezővásárhelyről, békéscsabáról, szentesről, kiskunhalasról, kiskunfélegyházáról és orosházáról. sokan jöttek különbuszokkal budapestről, győrből, miskolc környékéről és más helyekről. az idegenvezetők napközben tíz nemzet fiainak, köztük lengyel vasutasoknak, poznani mozdonygyári munkásoknak, ndk-beli pedagógusoknak, angol, francia, olasz és svájci turistáknak mutatták be a várost.

este nyolckor a beloiannisz téri színpad zsufolásig telt nézőterén hétezer ember várta az újabb bemutató, j. strauss a cigánybáró című nagyoperettje előadásának megkezdését.

a nagy tetszéssel fogadott előadást békés andrás rendezte. a zenekart a strauss család egyik leszármazottja, eduard strauss, a bécsi operaház karnagya vezényelte. a díszletet bakó józsef, a jelmezeket márk tivadar tervezte. a táncok koreográfiáját bar-kóczy sándor készítette.

a főbb szerepeket maleczky oszkár, berdál valéria, turján vilma, király levante, horváth józsef, komlóssy erzsébet, házy erzsébet, palcsó sándor és gyimesi kálmán játszotta.

az előadáson 120 tagú énekkar és 300 statiszta működött közre, volt olyan jelenet, amikor egyszerre félezer szereplő jelent meg a színen.

a szabadtéri játékok legközelebbi előadását szombaton tartják, amikor ismét a cigánybáró lesz műsoron. /mti/

...-

18.42/-szb

-38-

bb 67. meghalt jennitz sándor zeneszerző

m/la

1963. augusztus 8.

jennitz sándor, az ismert zeneszerző és kritikus csütörtökön váratlanul elhunyt. temetéséről később történik intézkedés. /mti/

...-

bb 68. amerikai békeharcosok látogatása az országos béketanácsnál

k vt/gk/m/sr

1963. augusztus 8.

csütörtökön a kora esti órákban az országos béketanács székházába látogattak a hazánkban tartózkodó amerikai békeharcosok. a vendégek találkoztak az országos béketanács elnökségének tagjaival és baráti beszélgetést folytattak a békemozgalmat érintő időszerű kérdésekről. /mti/

...-

18.46/-szb

-39-

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 61. sz. hír /megtört a kánikula ereje ... 1. folyt./
1. bek. 6. sorában a szöveg helyesen:

...30-32 fok fölé. a levegő páratartalma viszont ismét magasan
a normálszint fölé emelkedett: és csütörtök délben elérte az
53 százalékot.

/mti/

--

szerkesztőségek figyelmébe!

m/La

1963. augusztus 8.

pótlás a bb 66 sz. hírhez /ujabb bemutató a szegedi .../

a harmadik bekezdés végére kérjük a következőket pótolni:

ott volt a nézőtéren németh károly, az mszmp központi bizottságának titkára, nagy józsefné könnyűipari miniszter, puja frigyos külügyminiszterhelyettes, valamint a diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja.

/mti/

20.50/-szb

-40-

Lol Leli

VÉGE

mti hivatalos közlemények

1963. augusztus 8.

bb 69. a minisztertanács ülése

k/m/sr

1963. augusztus 8.

a kormány tájékoztatási hivatal közli:

a minisztertanács csütörtökön ülést tartott. meghallgatta apró antalnak, a minisztertanács elnökhelyettesének tájékoztatóját a kölcsönös gazdasági segítség tanácsának legutóbbi üléséről. a kormány a tájékoztatót tudomásul vette.

a minisztertanács megtárgyalta és elfogadta a szkopjei földrengés károksultjainak megsegítéséről szóló jelentést és további intézkedéseket határozott el.

a kormány meghallgatta a földművelésügyi miniszter beszámolóját az időszerű mezőgazdasági munkák állásáról és azt jóváhagyólag tudomásul vette. a minisztertanács úgy határozott: felhívja az állami gazdaságok és gépállomások igazgatóit, valamint a termelőszövetkezeti elnököket a mezőgazdaság valamennyi dolgozóját, hogy a folyamatban lévő betakarítási és cséplési munkák szervezett elvégzésével egyidőben gyorsítsák meg a tarlók szántását, a silókukorica betakarítását, s törekedjenek a traktorok két műszakban történő üzemeltetésére. a kormány az idén is felhívja az ipari üzemek vezetőit, hogy traktorvezetéshez érő szakembereiket bocsássák a nyári és őszi munkák időszakára a mezőgazdasági üzemek, elsősorban a gépállomások rendelkezésére.

a minisztertanács tudomásul vette az országos tervhivatal elnökének és a nehézipari miniszternek együttes tájékoztatóját a falvak villamosításának augusztus folyamán történő befejezéséről. a kormány elismerését fejezte ki a falvak villamosításának augusztus folyamán történő befejezéséről. a kormány elismerését fejezte ki a falvak villamosításában eredményes munkát végzett dolgozóknak.

a kormány megtárgyalta és elfogadta a szövetkezetek országos szövetsége elnökének az idei zöldség- és gyümölcsértékesítés helyzetéről szóló beszámolóját és határozatokat hozott az 1964 évi felvásárlás megszervezésére.

a minisztertanács ezután napi ügyeket tárgyal.

/folyt.köv./

x x x

le

- 1 -

19.--/-szb

R L

bb 69. /a minisztertanács ... 1. folyt./ m

augusztus 20-án befejeződik a falvak villamosítása

az országos tervehivatal és a nehézipari minisztérium együttes jelentése az ország villamosításának kiemelkedő eseményéről tájékoztat: augusztus 20-án bekapcsolják az ország villamosenergia hálózatába a szabolcs-szatmár megyei aporligeti községet, s ezzel végrehajtják az ötéves tervben a falvak villamosítására kitűzött feladatát.

a jelentés visszapillantást vet az ország villamosításának több mint fél évszázados történetére. kitűnik az adatokból, hogy a falvak nagyarányu, szervezett villamosítása csak a felszabadulást követően - a villamosenergiaipar államosítása után - indult meg.

míg az 1920-1944-ig terjedő időben egy-egy esztendőben átlagosan csupán 48 falut villamosítottak, az első ötéves terv keretében már évente 120 községet kapcsolnak be a hálózatba, a második hároméves terv folyamán a fejlődés meggyorsult, ebben az időszakban évente átlag 150 községet villamosítottak.

a munka arányait jellemzi, hogy a népi demokrácia 18 éve alatt villamosították az ország városainak és községeinek 60 százalékát. ez idő alatt állami eszközökből mintegy 4 milliárd forintot fordítottak a falvak lakossága és a mezőgazdaság szükségleteit ellátó villanyhálózat kiépítésére.

ez év január 1-én már csak 14 olyan község volt az országban, amelyet még nem kapcsolnak be a hálózatba. 1963-ban ezek közül eddig már 13 községben gyulladt fel a villany. a még hátralévő aporligeti községnek a villamoshálózatba történő bekapcsolásával teljesül a magyarországi falvak villamosításának terve. a villamosítás munkája azonban nem áll meg: hátra van még a korábban villamosított helységek hálózatának teljes kiépítése, a külterületi lakóhelyek bekapcsolása, valamint a mezőgazdasági nagyüzemek villamosítása, egyre növekvő villamosáram-igényének kielégítése. a külterületek bekapcsolása már az idei terv alapján megkezdődött. a villamosítás teljes befejezése az ország huszéves távlati tervének részét képezi. /mti/

- 2 -

19.09/-szb

1922 2. mellé

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Péter utca 6-7. Telefon: 169-490, 369-690

A szerkesztésért és kiadásáért a vezérigazgató felel

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1963. augusztus 9.

bb 1. másfél méteres vidrát ejtettek el a görögali halastavaknál

vid/j/m/ká

1963. augusztus 9.

marsi józsef, a görögali állami gazdaság halásza páratlan vadászszákmányra tett szert. a gazdaság halastavánál éjszaka egy gyermek nagyságu vidrát lőtt. a hatalmas ragadozó méltán lehetne a vidrák királya. hossza 152 centiméter, és korát 10 évre becsülték. testét különlegesen szép szörme borítja: hófehér pettyek tarkítják, akárcsak az őzgidák testét. a szerencsés kezű görögali halász rövid idő alatt öt vidrát ejtett el a tó körül. értékes szörmejüket a nyersbőrforgalmi vállalat átlag 200 forintért vásárolta meg. /mti/

---

bb 2. több játék- és televízió-film szinkronizálnak a pannónia filmstúdió műtermében

i s/hné/m/sr

1963. augusztus 9.

a napokban befejezték a pannónia filmstúdió műtermében akszonov világhírű regényének a kollégák filmváltozatának szinkronizálását. a főszereplők hangját buday istván, harkányi endre, agárdy gábor, korompay vali és versényi lászló szolgáltatták meg. a szinkronrendező hazai györgy.

megkezdtek a hasek életéről szóló szovjet film, a prágai tréfacsináló szinkronizálását is. a film szereplőinek hangját felöldy anikó, márkus lászló, avar istván és farkas antal tolmácsolja. a rendező moldoványi józsef. várkonyi gyula rendező vezeti a gengszterek és filantrópok című lengyel társadalmi szatíra szinkronmunkálatait. magyar hangok: suka sándor, vetró margit és angyal sándor.

ezenkívül a műtermekben több televíziós játékfilm „tolmácsolásán”, dolgoznak a színművészek, technikusok és a rendezők. magyar színművészek hangján szólnak meg az izgalmas szovjet tv-film, a 713-as leszállást kér szereplői is. rendező hazai györgy, a szinkronszereplők tomanek nándor, szabó ottó, csákányi lászló és balogh emese. befejezéshez közeledik a tessék lapozni című angol tv-film szinkronizálása. az érdekes történet hőseit suka sándor, kassai ilona és vetró margit szolgáltatták meg. a rendező moldoványi józsef. /mti/

- 1 -

le